

CENTRALIZACYA

TOWARZYSTWA DEMOKRATYCZNEGO POLSKIEGO

DO

OGÓLNU TOWARZYSTWA.

Obywatele,

Przemawiając do was, w chwili obejmowania obowiązków do jakich nas powołał głos Towarzystwa miesięcy temu kilka, przemawialiśmy w pośród innych, jak dzisiejsze okoliczności. Wtenczas, ruch europejski zdawał się upadać; rewolucya, która z po nad brzegów Sekwany przebiegła lotem błyskawicy wskroś całą Europę i pozawieszała na murach stolic najmożniejszych prawie królów trofea zwycięzkie, ujrzała się raptem wypartą ze zdobytych stanowisk. Przemawialiśmy w chwili, w której nie jedno poczciwe serce zwątpić mogło, — w położeniu rzeczy, które, aby rzetelnie ocenić, trzeba było obok gorących uczuć zimnej i głębokiej rozważki.

I rzeczywiście, naszą niezłomną wiarę w niecofnione zwycięstwo rewolucyi, jakkolwiek przytłumionej ówczas na wszystkich prawie punktach, opieraliśmy, Obywatele, w naszej do was odezwie, na zimnym i niejako dogmatycznym rozbiorze natury ruchu, w jaki Europa pchnięta została nieodwrotnie przez wypadki Lutego.

Dziś, rzeczy się zmieniły. — Dziś, fakta stwierdzają to, co przed kilku miesiącami zimne tylko rozumowanie przewidywało. — Dziś, rewolucya europejska przechodzi czynem w drugą fazę i zbliża nas, Obywatele, do kresu naszych tyloletnich i niezmordowanych usiłowań.

Walka, mająca stanowić epokę w rozwoju cywilizacji europejskiej, niosąca przekształcenie społeczeństw i ostateczne zniweczenie pozostałości świata starego, walka podobna nie może być dziełem jednego dnia. A przecież taką walką jest rewolucya obecna.

Jest ona powszechną, europejską, bo powszechniej odpowiada dążności. Sprowadzi ona głębokie w społeczeństwach europejskich przemiany, bo płynie z głębi uczuć mas całej Europy. Masy nie formułują wprawdzie przyszłości, lecz czują one głęboko swe położenie. A skoro raz zapragną zmiany tego położenia, skoro rewolucya zapali ich pierś i stanie się ich żądzą, odtąd pchane już fatalnie, nie wstrzymają się w swym biegu aż po wywróceniu tego wszystkiego, co przypomina stan rzeczy, który zmienić zapragnęły.

Podobna rewolucya może się zabłąkać w bezdroża, — może ulęz

różnym kolejom, przez zdrady i różnego rodzaju zawody; lecz zwyciężoną być nie może.

I ruch zeszloroczny, po odniesionych z razu świetnych zwycięztwach, zaplątany w sidła kontrrewolucyi, omdlony przez stare i przeciwne swym interesom uprzedzenia, musiał uleść podobnym kolejom. Kontrrewolucya zwichnęła go na chwilę, lecz nie zwyciężyła. I dziś, po próbach przez jakie przeszła, rewolucya występuje na pole walki w dwójnasób silniejsza niż była w roku zeszłym. Ze zrad wszelkiego rodzaju, jakim uległa, wychodzi ona dziś uzbrojona nowem doświadczeniem — doświadczeniem, w prawdzie krwawo okupionem, lecz zabezpieczającym ją w przyszłej walce od najsmutniejszych zawodów. Pozostałości wyobrażeń świata starego, uprzedzenia ras, narodów, które długo plątały i rozrywały jęj siły, zniknęły już ostatecznie, — i solidarność ludów, którą rewolucya, rok temu, głosiła tylko jako teoretyczną zasadę, dziś w czyn już wprowadza. Niemasz też już dzisiaj pomiędzy chorągwiami, licznie powiewającemi w rewolucyjnym obozie, żadnej, któraby nosiła jeszcze, ten egoistyczny napis: « za moją tylko narodowość, lub za moją tylko rasę. »

Wojna Węgierska, z razu czysto rassowa, dziś rewolucyjna, niosąca usamowolnienie Demokracji na całym Wschodzie, drużgoce już, z jednej strony, ostatecznie tron Habsburgów; z drugiej, Niemcy, zostające długo pod wpływem ciasnych i podejrzliwych wyobrażeń narodowości i rassy, dziś nie w Słowianach już ani w Madziarach, lecz wspólnie z nimi, w tronach tylko i arystokracji wspólnego widzą wroga i przeciwko niemu wszystkie usiłowania zwracają. Że zaś w obecnem położeniu Niemiec, konstytucya Frankfurtska, jako odepchnięta przez rządy, staje się chorągwią rzetelnie insurekcyjną i jedynie mogącą ześrodkować w téj chwili wszystkie siły rewolucyjne, walka przeto rozpoczyna się w imię téj konstytucyi. — Lecz któż nie widzi, iż droga ta prowadzi wprost Niemcy do Rzeczypospolitej, a ich dzisiejsze rządy do grobu!

Słowem, rewolucya rozrywana dotąd na różnobarwne obozy i pozbawiana długo jedności w kierunku, stawa dziś w jednym, demokratycznym obozie, przeciw jednemu i wspólnemu wszech-demokracji wrogowi. A tym sposobem, nietylko że zdobywa nowe, niezwyciężone siły, lecz wprowadza w życie najglówniejszą ze swych zasad: solidarność ludów, która odtąd służyć będzie za podstawę, w tym nowo zawiązującym się sojuszu odradzającej się Europy.

Siły zaś tego powszechnego, Europejskiego odrodzenia, tak są płodne i niewyczerpane, iż tam nawet, gdzie zdawało się, że rewolucya przez zdrady i przemoc zamordowaną ostatecznie została, tam nawet powstaje ona z martwych, i niesie na nowo trwogę w szeregi reakcyi! Świadczą o tém Włochy, w których pomimo sprzysiężeń arystokracji całego świata, rewolucya żyje po dziś dzień i co chwila nowęj nabiera czerstwości.

Spojrzymy wreszcie na to co się dzieje i pod naszymi własnymi oczami, a przekonamy się, Obywatele, iż rewolucya, przeszedłszy pierwszy peryód niemowlęcości i niedoświadczenia, wchodzi dziś w drugi, uzbrojona w doświadczenia i siły, o które rozbić się musi w końcu wszelkie przeciwieństwo.

I rzeczywiście, w obec tak uproszczonej walki, w obec tak zgrupowanych sił rewolucyi, wybija już ostatnia godzina dla stariej Europy, i nadchodzi chwila wyboru pomiędzy śmiercią a życiem dla ostatniego jej reprezentanta. Car Moskwy zrozumiał to. « *Zwyciężyć rewolucyjną Europę lub zginąć* » oto jego dzisiejsze, koniecznością sprowadzone postanowienie. Rzuca się przeto w odmet toczącej się od roku walki. Stawia na ostatnią kartę losy starego świata, i pcha tłumy swego żołdactwa na demokratyczną Europę.

Obywatele, ten stanowczy krok ze strony północnego despoty, dwa konieczne pociąga za sobą następstwa: nadejście chwili, w której i Polska będzie mogła wreszcie wystąpić z chorągwią niepodległości, — i ostateczny, walny bój cywilizacyi z barbarzyństwem, rewolucyi z kontrrewolucją, a w skutku tego odrodzenie demokratycznej Europy i niepodległość naszej Ojczyzny.

Wytrwałość przeto, Obywatele, wytrwałość spokojna i w porządku, jak na prawdziwych demokratów przystoi, — a patryotyczna niecierpliwość, trawiąca was dziś jeszcze, skończyć się może niezadługo! Wasza Naczelną Instytucją, pamięta na obowiązki, jakieście jej powierzyli, i czuwa nad tém, aby narodowe posłannictwo Towarzystwa w Emigracyi, dokonywane dotąd tak sumiennie, spełnione zostało wiernie aż do końca.

Zdajemy wam następnie rapport, z funduszków od 1^{go} Grudnia 1848 do 1^{go} Maja r. b., rapport z wotowania na Ustawę i innych porządkowych przedmiotów.

RACHUNEK OGÓLNY FUNDUSZÓW TOWARZYSTWA.

PRZYCHÓD.

Remanent z dnia 1 grudnia 1848 r.		1,681	39
1. Podatek zwyczajny	1,514	30	} 6,355 36
2. Dochód nadzwyczajny	3,771	80	
3. Dochód nadzwyczajny na wsparcia	94	25	
4. Za pisma Towarzystwa	953	81	
5. Na rodzinę Zaliwskiego	21	20	
	Razem	8,036	75

ROZCHÓD.

1. Na potrzeby wewnętrzne Towarzystwa	4,311	10	} 7,239 00
2. Wydatki zewnętrzne	2,516	50	
3. Wsparcia	386	40	
4. Na rodzinę Zaliwskiego	25	00	

Pozostaje d. 1 maja 1849 797 75

WYKAZ SZCZEGÓŁOWY

PODATKU ZŁOŻONEGO OD 1^{go} GRUDNIA 1848 DO 1^{go} MAJA 1849 ROKU.

NAZWISKA MIEJSC.	GRUDZIEŃ.		STYCZEŃ.		LUTY.		MARZEC.		KWIECIEŃ.		NA FAMILIĘ ZALIWSKIEGO.	
	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.
Agen, Sekcya	»	»	»	»	29	25	»	»	37	20	»	»
Alger, Sekcya	»	»	»	»	»	»	42	»	»	»	»	»
Amiens, Sekcya.	10	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Angers, Sekcya.	11	30	22	»	13	»	»	»	35	»	»	»
Auxerre, Sekcya.	»	»	»	»	»	»	43	50	»	»	»	»
Avranches, 2 czł.	»	»	»	»	»	»	24	»	»	»	»	»
Bar-le-Duc, Sekcya.	3	»	»	»	»	»	12	25	»	»	»	»
Beauvais, Sekcya	21	75	»	»	»	»	36	15	5	95	»	»
Besançon, Sekcya	»	»	»	»	»	»	27	25	»	»	»	»
Bourges, Sekcya.	»	»	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»
Bouzonville, 1 czł.	»	»	15	»	»	»	»	»	15	»	3	»
Caen, 1 czł.	»	»	12	»	»	»	»	»	12	»	1	50
Camp de-Meudan, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	9	»	»	»	»	»
Chaillé-les-Marais, 1 czł.	»	»	»	»	7	50	7	50	»	»	»	»
Chartres, 1 czł.	»	»	5	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Château-Gontier, 1 czł. .	»	»	12	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Compiègne, 1 czł.	»	»	3	50	»	»	»	»	»	»	»	»
Condé sur-Noireau, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	»	»
Damazan, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	»	»
Dampierre, 1 czł.	»	»	18	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Dax, 1. czł.	»	»	»	»	»	»	5	»	»	»	»	»
Evreux, Sekcya.	»	»	25	»	»	»	10	»	»	»	»	»
Figeac, Sekcya.	»	»	»	»	»	»	3	35	»	»	»	»
Fontenoy, 1 czł.	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Freneuse, 1 czł.	»	»	»	»	3	»	»	»	5	»	»	»
Haguenuau, Sekcya.	»	»	6	75	»	»	18	40	8	65	»	»
Issoudun, Sekcya.	»	»	»	»	18	50	8	60	»	»	»	»
La Guerehe, 1 czł.	»	»	100	»	»	»	»	»	»	»	6	»
L'Aigle, 2 czł.	»	»	»	»	»	»	12	»	»	»	»	»
La Rochelle, Sekcya.	»	»	»	»	»	»	»	»	23	75	»	»
Laval, Sekcya	7	90	»	»	»	»	»	»	7	50	»	»
Layon-et-Loire, 1 czł. . . .	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»
Le Mans, Sekcya.	»	»	12	»	»	»	»	»	19	50	»	»
Londyn, Sekcya.	»	»	»	»	113	75*	»	»	»	»	»	»
Mamers, 3 czł.	»	»	»	»	»	»	16	»	»	»	»	»
Marchenoir, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	60	»	»	»	1	50
Marseille, Sekcya	»	»	»	»	»	»	8	75	»	»	»	»
Meaux, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»
Mesnil St.-Firmin, 1 czł.	15	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Metz, Sekcya.	10	80	»	»	»	»	»	»	15	35	»	10
Do przeniesienia.	83	85	231	25	185	»	375	75	195	90	12	10

* Summa ta zaliczona jest w całości na potrzeby Tow., ponieważ S. Londyn zatrzymała 1/4 na wsparcia.

NAZWISKA MIEJSC.	GRUDZIEŃ.		STYCZEŃ.		LUTY.		MARZEC.		KWIECIEŃ.		NA FAMILIĘ ZALIWSKIEGO.	
	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.	FR.	C.
Z przeniesienia. . .	83	85	231	25	185	»	375	75	195	90	12	10
Moissac, 4 czł.	»	»	9	»	»	»	»	»	»	»	»	90
Muron, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»
Nantes, Sekcyja.	»	»	»	»	»	»	»	»	83	40	»	»
Nevers, Sekcyja.	»	»	»	»	»	»	21	»	»	»	»	»
Niort, Sekcyja.	»	»	»	»	»	»	9	70	»	»	»	»
Noyen, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	37	50	»	»	»	»
Oran, 1 czł.	»	»	6	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Orange, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»	»	»
Paryż, 1 czł.	»	»	»	»	3	50	»	»	»	»	»	»
Poitiers, Sekcyja.	»	»	»	»	»	»	18	»	»	»	»	»
Port-St.-Marie, Sekcyja.	»	»	»	»	»	»	»	»	18	10	»	»
Puy-l'Evêque, Sekcyja.	»	»	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»
Quiberon, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»
Raulhac, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	9	»	»	»	»	»
Rodez, Sekcyja.	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»
Rouen, Sekcyja.	»	»	»	»	»	»	5	»	»	»	»	»
Sarrebourg, 1 czł.	»	»	»	»	4	»	»	»	»	»	»	»
Soissons, 1 czł.	»	»	»	»	5	»	»	»	»	»	»	»
Sours, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	15	»	»	»	»	»
St.-Etienne, 1 czł.	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»
St.-Oyen, 1 czł.	»	»	3	»	»	»	3	»	»	»	»	»
St-Servan, 3 czł.	»	»	9	»	2	»	14	»	8	»	»	»
Tarbes, Sekcyja.	»	»	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Toulon, 4 czł.	»	»	»	»	»	»	7	»	»	»	»	»
Tours, Sekcyja.	»	»	»	»	»	»	7	85	»	»	»	»
Valbonne, Cannes, Cannet, 3 czł.	»	»	»	»	»	»	27	»	»	»	»	»
Wissembourg, Sekcyja.	5	60	6	70	7	»	7	35	10	85	»	»
Razem.	89	45	274	95	206	50	589	15	354	25	13	»

REKAPITULACYA.

W miesiącu	Grudniu	89	45
—	Styczniu	274	95
—	Lutym	206	50
—	Marcu	589	15
—	Kwietniu	354	25
	Razem	1,514	30

DOCHOD NADZWYCZAJNY NA POTRZEBY TOWARZYSTWA.

K. R.	1,757	15
P. T. D. Z.	74	10

Do przeniesienia. 1,831 25

	Z przeniesienia.	1,831	25
J. W. z K.		1,526	40
M. z L.		260	00
Batory i Teodor Pałysewicze z Angers		2	00
Beauvais (Sekcyja)		17	60
Makowiecki z Meaux		18	00
Evreux (Sekcyja)		8	00
Issoudun (Sekcyja).		9	05
Nevers (Sekcyja)		15	50
Angers (3 członków)		8	00
Le Mans (4 członków)		5	50
Świechowski z Laval.		15	25
Lons-le-Saulnier (Sekcyja)		14	00
Poitiers (Sekcyja)		30	25
Port Ste-Marie (5 członków)		3	00
Wysocki Albert z Dax, nie członek		5	00
Kołtunowski z Figeac —		1	50
Ambrożewicz z Figeac —		0	50
Kobyliński z Meaux —		1	00
	Razem	3,771	80

FUNDUSZE NA POTRZEBY TOWARZYSTWA.

PRZYCHÓD.

a	Remanent wykazany z d. 1 grudnia 1848 r.	1,673	49
b)	3/4 podatku :		
	W grudniu 67 10	} 1,164 15
	W styczniu 206 20		
	W lutym 183 30		
	W marcu 441 86		
	W kwietniu 265 69		
c)	Dochód nadzwyczajny	3,771	80
d)	Za pisma Towarzystwa 562 40	} 953 81
e)	Na prenumeratę Demokracji po odtrąceniu kosztów redakcyi i rozsyłki 391 41		
	Razem	7,563	25

ROZCHÓD.

Koszta korespondencyi	296	15	
Wydatki kancelaryi	27	60	
Lokal biblioteki złożonej w Wersalu	43	00	
Paki, pakiety, kommissyoner	39	30	
Rozsyłanie okólników i pism Towarzystwa	57	10	
Wymiana i kupno mandatów	15	72	
Zakupienie do biblioteki książek i prenumerata dzienników	56	30	
Podróże do Wersalu i inne drobne wydatki	42	15	
Druk okólników, odez w i Demokracji, papier i broszowanie	1,338	78	
Prassa litograficzna	75	00	
Pensya członkom Centralizacyi i jej pomocnikowi	2,320	00	
Wydatki zewnętrzne	2,516	50	
	Razem	6,827	60

REKAPITULACYA.

Przychód od 1 grudnia 1848 do 1 maja 1849 r.	7,563	25
Rozchód w tymże czasie	6,827	60
	Zostaje	735 65

FUNDUSZE NA WSPARCIA POTRZEBUJĄCYCH.

PRZYCHÓD.

a) 1/4 podatku braterskiego :			
W grudniu	22	35	} 350 15
W styczniu	68	75	
W lutym	23	20	
W marcu	147	29	
W kwietniu	88	56	

b) Dochód nadzwyczajny :			
Bouché	0	25	} 84 25
Krzczkowska	0	25	
Chamski	1	00	
Strusiński Antoni	7	00	
Skrypkunas	4	00	
N.	0	10	
Gottowt	3	00	
Londyn	29	25	
Portsmouth	33	40	
Trojanowski	3	00	
Wysocki Albert	2	00	
Zielski Leon	1	00	

c) Zwrot wsparcia :		
Bronikowski Stanisław z Angers	10	00
Razem	444	40

ROZCHÓD.

Bohdanowiczowi Aleksandrowi na przedstawienie Sekcyi Paryż	15	00
Dolnemu Piotrowi ditto — S. Amiens	45	00
Karczewskiemu Teodorowi, dla zakładu w Bar-sur-Ornain	40	00
Ciswickiemu Felksowi, w Paryżu	10	00
Węglińskiemu Franciszkowi choremu, w Bayeux	40	00
Bronikowskiemu Stanisławowi	10	00
Zaliwskiemu Józefowi, dodatek do wypłaconej mu składki Tow.	8	20
Moszyńskiemu Nikodemowi	10	00
Malinowskiemu Jakóbowi, w Huppain	15	00
Zaborskiej wdowie, na przedstawienie Sekcyi Marseille	50	00
Wilczyńskiej ditto ditto Sekcyi Orléans	10	00
Czernikowej, żonie z dziećmi, walczącego w Węgrzech	75	00
Korewie, w Strasburgu	15	00
Śpinkowi Augustowi, na przedstawienie Sekcyi Paryż	5	00
Trojanowskiemu, w Châlons-sur-Saone	10	00
Borowskiemu Szymonowi choremu, w Paryżu	20	00
Przechodzącym	54	65
Na utrzymanie dla będących bez żoldu i zarobku	10	00
Koszta przesyłki	3	55
Razem	386	40

REKAPITULACYA.

Przychód od 1 grudnia 1848 do 1 maja 1849 r.	444	40
Rozchód w tymże czasie	386	40
	<hr/>	
Pozostaje	58	00

FUNDUSZ NA FAMIŁIĘ ZALIWSKIEGO.

PRZYCHÓD.

a) Rmanent z d. 1 grudnia 1848 r.	7	90
b) Włynęło od 1 grudnia 1848 do 1 maja 1849 :		
Bouzonville fr. 3. Caen fr. 1 c. 50. La Guerche fr. 6. Mois-		
sac c. 90. Mamers fr. 1 c. 50. Metz c. 10. Z podatku		
braterskiego fr. 8 c. 20.	21	20
	<hr/>	
Razem	29	10

ROZCHÓD.

Wyplacono Ob. Zaliwskiemu	25	00
	<hr/>	
Zostaje	4	10

NA CZYTELNIĘ POLSKĄ W PARYŻU.

Caen fr. 2 c. 50. Mamers fr. 1. Sours fr. 1.	Razem	4	50
--	-----------------	---	----

U S T A W A.

Otrzymaana dotąd liczba wotów na projekt Ustawy, stosownie do wezwania zamieszczonego w ostatnim Okólniku, stawia nas w możności ogłoszenia stanowczego w tym przedmiocie rezultatu. Rezultat ten okazuje, że projekt Ustawy, większością wiadomego kompletu członków Towarzystwa, przyjęty i zatwierdzony został; odtąd więc staje się on dla Towarzystwa prawem obowiązującym, — a tём samém Sekcyje i Członkowie ściśle doń zastosować się zechcą. — Zanim jednak przyjęta Ustawa będzie mogła być przedrukowana i Towarzystwu rozesłana, niechaj Sekcyje i Członkowie posługują się tymczasowo projektem podanym w Okólniku 7^m z dnia 20 stycznia r. z.

To wszakże dodać tu winniśmy, że w skutek uwag Sekcyj Angers i Nantes, dwa paragrafy rzonego projektu, to jest § 17 i 37 litera *d*, uległy zmianie, — w pierwszym, dawniejsza redakcyja przywrócona, w drugim, sprostowana została, z powodu jedynie praktyczności i ściślej-szego wyrażenia. — Redakcyja poprawiona tych dwóch paragrafów, będzie następująca :

§ 17. Posiedzenia Sekcyj odbywać się będą zwyczajnie raz w tydzień. Posiedzenia nadzwyczajne, w razie potrzeby lub na żądanie jednego albo więcej członków, Sekretarz zwołuje.

§ 37 lit *d*. Być wzorem moralnego postępowania tak w życiu publiczném jak i prywatném.

Co do innych zmian i dodatków, jakie pewna liczba członków wotujących za przyjęciem projektu Ustawy, do swych dołączyła wotów, względem niektórych paragrafów, — takowe poniżej dla wiadomości Towarzystwa zamieszczamy. Nie mogliśmy zaś z nich robić użytku, albowiem te

wprowadzając nowe lub odmienne od objętych projektem Ustawy przepisy i rozporządzenia, wotami skądinąd popartymi nie zostały, — a przeciwnie, paragrafy niemi zakwestyonowane, przyjęcie większości kompletu uzyskały; i dlatego też nawet, w wykazie wotów, wota członków tym paragrafom przeciwnie, za przyjęciem projektu w całości wraz z innymi policzone zostały.

Żądane zmiany i dodatki są następujące :

Laon. — Jeden członek, w ten sposób mieć chce § 74 : — *a)* Sąd Bratni stanowić będzie każda Sekcja licząca w składzie swoim najmniej 10ciu członków, z których 6ciu powinno umieć czytać i pisać po polsku. — *b)* Prezydujący, sekretarz i członkowie sądu, powinni liczyć swego wieku po lat 22 skończonych. — *c)* Gdyby który z zasiadających członków był pod zarzutem czucia zemsty lub nienawiści ku oskarżonemu lub skarżącemu, lub nawzajem który z tych ku niemu, natychmiast po ogłoszeniu nazwiska i sprawy stron, domagać się winien spisania protokołu i uwolnienia go od decydowania; — protokół z podpisami prezydującego i sekretarza, w kopii stronie przesłany być winien. Po usunięciu którego to członka, reszta pozostała, najmniej 9ciu, mocną jest stanowić wyrok, lub też w braku kompletu, sprawę odesłać do Centralizacyi. — *d)* Wylączonym członkom od sądenia sprawy, podczas jej roztrząsania wchodzić bez pozwolenia nie wolno, pod karą protokularnej nagany; w razie zaś stawienia oporu przez nich, pomimo zacytowania im przez prezydującego niniejszego artykułu, karze wykreślenia ulegają. — *e)* Każdy członek Sądu, przekraczający § 74 lit. *c)* ulega karze : 1° za sądenie sprawy o wykreślenie, — wykreśleniu; 2° za sądenie na naganę, — naganie pismem publicznem, — a to, gdy strona, oskarżony lub skarżący, w apelacyi udawodni.

Drugi zaś członek, przyjmując lit. *a*, *b*, *d*, *e*, powyższego paragrafu, w miejsce lit. *c*, mieć chce : — Sekcja sądząca, oskarżonemu powinna dołączyć wykaz swych członków, oraz prezydującego i pisarza, do sprawy jego zasiadać mających, ażeby oskarżony lub skarżący, miał prawo założyć opozycyę przeciwko sądeniu swęj sprawy, przez członków ku niemu zemstę lub zawiść czujących.

Marseille. — 13 członków, w § 62 ustęp pod literą *g)* odrzucają w myśl uwag poprzednio przez nich poczynionych. — W Tyt. VI Rozd. 3^m wotują za podstawieniem we wszystkich paragrafach Sekcyi Przedstawiającej w miejscu Centralizacyi, i prócz tego chcą, zby oskarżeni mieli zupełną wolność obrony, mianowicie aby im dozwolone było stawić się osobiście przed sądem, i tam ustnie lub na piśmie bronić swojej sprawy. — § 114 odrzucają, jako według nich, niepraktyczny.

Nantes. — Jeden członek chce, co do § 38, aby członkowie pojedynczo mieszkający, we wszystkich przypadkach, nie z Centralizacją, ale z Sekcją z którą się znoszą, mieli do czynienia.

3ch innych członków, § 42 zabraniający pojedynków, odrzucają, rozumując że pojedynki są rzeczą honorową, a zatem potrzebną, i że przez ten tylko sposób w wielu wypadkach sprawiedliwość się wymierza niezakrzywdzoną.

Wissembourg. — 25 członków podają następujący dodatek do § 85 : — Jeżeli którykolwiek z członków oświadczy otwarcie, że nie chce należeć do Towarzystwa, albo przejdzie takżę otwarcie do przeciwników zasad naszych, albo nareszcie przyjmie obcą służbę bez wiedzy i zezwolenia Naczelnej Instytucyi Towarzystwa, taki wykreślonym być powinien, nie przez Sąd Bratnie, ale przez Centralizację na przedstawienie Sekcyi. — Następnie, podług tego dodatku, § 89 uważają za niepotrzebny. — Wreszcie, do § 90 proponują dodać : — Jeżeli którykolwiek z członków, weźmie udział w intrygach arystokracji na zawichrzenie Towarzystwa, taki, dla pędszego przecięcia tych intryg,

natychniaś powinien być wyłączony z posiedzeń Sekcyi, a wykreślenie z Towarzystwa powinno iść torem Ustawą przepisany.

Przytaczamy [nareszcie] żądania członków, którzy uchylili się od wotowania, jakoteż powody tego ich uchylecia, nie robiąc żadnych z naszej strony nad ich niewłaściwością uwag, samo usunięcie się albowiem przez nich od wotowania, na jakichkolwiek byłoby oparte motywach, jest krokiem, jedynie do nieporządku wiążącym i w Towarzystwie niedozwołym.

Condé-sur-Noireau. — 3ch członków, uważają przedstawiony projekt Ustawy za prawie gwałtem i podstępem narzucony, niewyraźny i niedostateczny; — obstają przy swych uwagach i wnioskach poprzednio poczynionych, i żądają aby Centralizacya najściślej do nich się zastosowała.

Rouen. — 9ciu członków, nie wotują, ponieważ przedstawiona Ustawa nie zdaje im się odpowiadać dzisiejszemu położeniu tak Towarzystwa jako i całemu ruchowi rewolucyjnemu Europy; — proponują, aby Centralizacya zredagowała inny projekt radykalniejszy i mniej formułkowy, — od siebie zaś podają wniosek, iżby do Ustawy dodany był paragraf, któryby formalnie zaprzeczał wydalenia się, pod jakimkolwiekbyż względem, jednego lub więcej członków Centralizacyi, od ich czynności na więcej, jak na dni 10. Po upływie tego terminu, Towarzystwo winno być powołane do wyborów i zastąpić brakujących.

St.-Amand. — 9ciu członków nie wotują, sądząc że Ustawy nasze potrzebują jeszcze głębiej dyskusyi, — albowiem Towarzystwo powiększyło się znacznie, już to z nową emigracyi ludźmi, już do innych partyj dawniej należącymi, a stąd potrzeba aby nowo przybyli przypuszczeni byli do stanowienia praw, które ich na przyszłość obowiązywać mają.

WYKAZ WOTÓW NA PROJEKT USTAWY.

Za przyjęciem projektu. — Agen 29 — Airvault 4 — Amiens 6 — Angers 25 — Angoulême 7 — Auxerre 10 — Avranches 4 — Bar-le-Duc 17 — Beauvais 29 — Besançon 13 — Bouzonville 1 — Carrière-sous-Poissy 1 — Castres 6 — Cérifontaine 1 — Chaillé-les-Marais 1 — Chalons-sur-Marne 32 — Chatillon-sur-Loing 1 — Chateau-Gontier 1 — Clamecy 3 — Dampierre 1 — Evreux 5 — Fontenoy 1 — Freneuse 1 — Grignon 1 — Haguenau 90 — Héricy 5 — Huppain 1 — Issoudun 9 — Jersey 9 — L'Aigle 6 — Lajarrige 1 — Laon 7 — La Rochelle 15 — Laval 5 — Le Beau-Grenelle 1 — Le Mans 14 — Le Petit-Quevilly 1 — Le Puy 2 — Lille 5 — Lons-le-Saulnier 3 — Lyon 19 — Mamers 5 — Marchenoir i Oucques 4 — Marseille 13 — Meaux 2 — Mesnil St. Firmin 1 — Metz 25 — Moissac 5 — Montpellier 2 — Muron 3 — Nancy 17 — Nantes z okolicą 45 — Nevers 11 — Niort 11 — Orange 1 — Paryż 26 — Perigueux 2 — Poitiers 32 — Port Ste. Marie 6 — Prades 1 — Puy-l'Evêque 11 — Rennes 1 — Rodez 10 — St. Etienne 5 — St. Junien 4 — St. Oyen 1 — St. Servan 3 — St. Vallier 1 — Sarrebourg 1 — Soissons 1 — Sorgues 1 — Tarbes 9 — Toulon 4 — Toulouse 8 — Ussel 1 — Valbonne 3 — Vanves 1 — Versailles 7 — Villeneuve-sur-Lot 10 — Vimoutiers 2 — Wissembourg 25 — Członkowie Centralizacyi 5. — Razem 719.

Przeciw projektowi. — Angoulême 2 — Bar-le-Duc 8 — Paryż 38 — Puy-l'Evêque 1 — Tours 14. — Razem 63.

Usunęli się od wotowania — Condé-sur-Noireau 3 — Ronen 10 — St. Amand 9. — Razem 22.

ZMIANY W LICZEBNYM STANIE TOWARZYSTWA.

Od Okólnika 23go z dnia 23 listopada 1848.

I. *Przystąpili :*

Arnd Piotr, Alger.	Malanowski Aleksander, Bourges.
Banaszewski Feliks, Beauvais.	Mazurowski Roman, Wissenbourg.
Biniaszewski Józef, St.-Amand.	Markus Dawid, Chalons-s.-Marne.
Bonikowski Paweł, Amiens.	Mikowski Ksawery, Beauvais.
Borowski Ignacy, Tarbes.	Mikulski Jan, Amiens.
Borowski Jan, Bar-le-Duc.	Milanowski Kazimierz, Molsheim.
Brzycki Józef, Bar-le-Duc.	Müller Adolf, Besançon.
Butkiewicz Tomasz, Londyn.	Oprządkiewicz Michał, Nantes.
Chaniewski Tomasz, Bourges.	Paprocki Jan, Alger. 50
Czajkowski Emil, Wissenbourg 10.	Pashalski Józef, Alger.
Czerniewski Józef, Chalons-s.-Marne.	Pawłowski Jan, Chalons-s.-Marne.
Czyżewski Franciszek, Beauvais.	Peszke Franciszek, Chalons-s.-Marne.
Dąbrowski Cypryan, Paryż.	Pierczyński Jan, Chalons-s.-Marne.
Dąbrowski Piotr, Bourges.	Pisanecki Antoni, Bourges.
Dębowski Jan, Bar-le-Duc.	Płaziński Julian, Metz.
Dębowski Stanisław, Bar-le-Duc.	Poblocki Maksymilian, Bar-le-Duc,
Deutsch Jan, Metz.	Przybylski Franciszek, Metz.
Długosz Adam, Chalons-s.-Marne.	Racinowski Michał, Bar-le-Duc.
Faleński Jan-Kandyd, Paryż.	Rawené Ferdynand, Bourges. 60
Flinikowski Ludwik, Bar-le-Duc. 20	Rzewuski Tomasz, Bourges.
Foszyński Konstanty, Chalons-s.-Mar.	Seipt Edward, Alger.
Gawiński Jan, Rodez.	Silberstein Michał, Lyon.
Gelber Salomon, Chalons-s.-Marne.	Skorupski Maksymilian, Bar-le-Duc.
Grabowski Józef, Chalons-s.-Marne.	Stradowski Józef, Alger.
Greger Wilhelm, Chalons-s.-Marne.	Szostakowski Emil, Amiens.
Hryszkiewicz Ignacy, Beauvais.	Teperowicz Jan, Chalons-s.-Marne.
Kałuski Stanisław, Alger.	Tokarzewski Grzegorz, Bourges.
Katrowski Józefat, Chalons-s.-Marne.	Trzymkowski Józef, Chalons-s.-Mar.
Klimek Wojciech, Alger.	Ujazdowski Wincenty, Alger. 70
Kochanowski Karol, Bar-le-Duc. 30	Ussakowski Konstanty, Amiens.
Koglariski Wiktor, Bourges.	Waderski Józef, Bar-le-Duc.
Konopka Wawrzyniec, Moissac.	Walicki Józef, Chalons-s.-Marne.
Kostecki Karol, Alger.	Wartski Maksymilian, Bar-le-Duc.
Kotoński Kanty, Amiens.	Wnclawowicz August, Amiens.
Krol Hilary, Alger.	Wikiera Antoni, Beauvais.
Kuleżyński Apolinary, Chalons-s.-M.	Więkowski Wojciech, Beauvais.
Kuzina Jan, Moissac.	Wolkiewicz Marcin, Bar-le-Duc.
Lewandowski Michał, Chalons-s.-M.	Wozdecki Juliusz, Amiens.
Łokasiński Leopold, Bar-le-Duc.	Woznicki Henryk, Nancy. 80
Łukomski Leon-Konstan., Orléans. 40	Woznicki Wincenty, Nancy.
Majewski Albert, Chalons-s.-Marne.	Wszelaki Tomasz, Alger.

II. WYKREŚLENI.

1. Zgórski Adolf, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Angers d. 4 lutego b. r.
2. Piasecki Adam, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Bar-le-Duc, dnia 2 lutego b. r.
3. Dłubalski Tomasz, { wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Beauvais,
4. Kentrzyński Władysław, { dnia 11 lutego b. r.
5. Chmielewski Erazm, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Besançon, dnia 28 lutego b. r.

6. Dmochowski Jan, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Chalons-sur-Marne, dnia 11 lutego b. r.

7. Dębowski Ludwik, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Hageunau, dnia 18 lutego b. r.

8. Godurowski Józef, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi La-Rochelle, d. 23 lutego b. r.

9. Gorliński Józef, } wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Lyon, dnia 26
10. Wieszczycki Teodor, } lutego b. r.

11. Ilnicki Antoni, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Marseille, dnia 4 marca b. r.

12. Andrzejewski Jan, }
13. Daniłowicz Stanisław, } wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Metz, dnia
14. Jabłoński Grzegorz, } 11 marca b. r.

15. Jasiński Maciej, }
16. Minkiewicz Franciszek, }

17. Michalewicz Franciszek, wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Nancy, dnia 2 kwietnia b. r.

18. Formiński Józef, } wyrokiem Sądu Bratniego Sekcyi Nantes, dnia
19. Obuchowski Konstanty, } 1 kwietnia b. r.

III. ZMARLI.

Kielkiewicz Mikołaj, dnia 5 maja 1848 r. w Krakowie.

Zaborki Jan, d. 16 listopada 1848 r. w Marseille (Bouches-du-Rhône).

Przysiężniak Aleksander, d. 25 stycznia b. r., w Tours (Indre-et-Loire).

Kołosowski Kajetan, dnia 21 grudnia 1848, w Puy-l'Évêque (Lot).

Wilkoszewski Onufry, d. 6 marca b. r., w Beauvais (Oise).

Możdżyński Feliks, d. 19 marca b. r., w Tours (Indre-et-Loire).

Huczko Onufry, d. 22 marca b. r. w L'Aigle (Orne).

Zagórski Julian, d. 22 marca b. r., w Paryżu.

Suchorski Aleksander, d. 27 marca b. r., w Paryżu.

USTANOWIENIE KOMPLETU.

Podług Listy z 21 sierpnia i Dodatku do niej z 23 września r. z.,

liczba Członków Towarzystwa wynosiła 2,106

Od tego czasu zaszyły zmiany następujące :

Przybyło	244	}	212
Ubyło : Zmarli	13		
Wykreśleni	19		

Liczba Członków na dniu 18 maja 1849 jest 2,318

Wylączywszy z niej niewiadomych z miejsca pobytu 986

Ogół Członków komplet stanowiących wynosi 1,332

Bezwzględna więc większość przypada na liczbę 667

A większość 3/4 na liczbę 500

Paryż, dnia 18 maja 1849.

Sekretarz :

Adolf Chrystowski.

Prezydujący z kolei :

Stanisław Worcell.